

POSTANOWIENIE

Dnia 30 czerwca 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Krzysztof Strzelczyk

w sprawie z wniosku M. D.
przy uczestnictwie G. Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością z siedzibą w K.
o wpis w księdze wieczystej,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 30 czerwca 2021 r.,
na skutek skargi kasacyjnej wnioskodawcy
od postanowienia Sądu Okręgowego w K.
z dnia 18 czerwca 2020 r., sygn. akt II Ca [...],

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2) zasądza od wnioskodawcy na rzecz uczestnika kwotę 240 (dwieście czterdzieści) złotych tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Skarga kasacyjna jest środkiem zaskarżenia o charakterze nadzwyczajnym. Ma przede wszystkim na celu - w interesie publicznym - ujednolicenie orzecznictwa sądów powszechnych, rozstrzyganie sporów precedensowych oraz o istotnym znaczeniu dla rozwoju prawa i judykatury sądowej. W związku z tym jednym z koniecznych elementów skargi kasacyjnej jest wniosek o przyjęcie skargi do rozpoznania oraz jego uzasadnienie, w którym skarżący powinien wskazać, że zachodzi przynajmniej jedna z okoliczności wymienionych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. i związku z tym istnieje potrzeba rozpoznania skargi przez Sąd Najwyższy. Określone w art. 398⁴ § 2 k.p.c. wymaganie uzasadnienia w istotne zagadnienie

prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona. Cel wymagania przewidzianego w art. 398⁴ § 2 k.p.c. może być zatem osiągnięty jedynie przez powołanie i uzasadnienie istnienia przesłanek o charakterze publicznoprawnym, które będą mogły stanowić podstawę oceny skargi kasacyjnej pod kątem przyjęcia jej do rozpoznania. Na tych jedynie przesłankach Sąd Najwyższy może oprzeć skardze kasacyjnej wnioskowi o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania zostaje spełnione, jeśli skarżący w odrębnym wywodzie wykaże, że w sprawie występuje rozstrzygnięcie w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

Wnioskodawca M. D. wniósł skargę kasacyjną od postanowienia Sądu Okręgowego w K. z dnia 18 czerwca 2020 r. w sprawie II Ca [...]. Skarżący wskazał na potrzebę wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości tj. art. 16 ust. 1 i 2 u.k.w.h. w zw. z art. 532 k.c. poprzez przesądzenie, czy przewidziane w przepisie art. 532 k.c. prawo wierzyciela do dochodzenia zaspokojenia z nieruchomości może być ujawnione w Dziale III prowadzonej dla takiej nieruchomości księdze wieczystej jako jego roszczenie osobiste.

Oparcie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania na tym, że istnieje potrzeba wykładni przepisów budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów wymaga wykazania, że określony przepis prawa, mimo, iż budzi poważne wątpliwości, nie doczekał się wykładni albo niejednolita wykładnia wywołuje wyraźnie wskazane przez skarżącego rozbieżności w orzecznictwie w odniesieniu do identycznych lub podobnych stanów faktycznych, które należy przytoczyć (por. postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 13 czerwca 2008 r., III CSK 104/08, nie publ., z dnia 26 czerwca 2015 r., III CSK 77/15, nie publ., z dnia 20 maja 2016 r., V CSK 692/15, nie publ., z dnia 23 maja 2018 r., I CSK 31/18, nie publ.).

W ocenie Sądu Najwyższego nie zostały spełnione przesłanki do przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania. W orzecznictwie Sądu Najwyższego zakwestionowano możliwość rozszerzającej wykładni art. 16 u.k.w.h., która dopuszcza ujawnianie, oprócz wymienionych w tym przepisie, także innych praw

lub roszczeń, którym ustawa przydaje elementy właściwe prawu rzeczowemu, których cel jest zbieżny z celem ujawnienia w księdze (por. postanowienie z dnia 29 kwietnia 2015 r., IV CSK 527/14, nie publ.). Wskazano również, że legitymacja uprawnionego i kompetencja sądu wieczystoksięgowego do dokonania wpisu musi wynikać z wyraźnego upoważnienia ustawodawcy, który może uzupełniać katalog podlegających ujawnieniu w księdze wieczystej roszczeń i praw osobistych. Dopuszczalność wpisu do księgi wieczystej praw osobistych i roszczeń stanowi wyjątek od zasady ujawniania w księdze wieczystej praw rzeczowych, co determinowane jest celem prowadzenia ksiąg wieczystych, które mają ujawniać prawnorzeczowy stan nieruchomości (postanowienie z dnia 14 marca 2017 r., II CSK 257/16, nie publ.). Również w postanowieniu z dnia 19 stycznia 2017 r., II CSK 230/16 (nie publ.), Sąd Najwyższy rozstrzygnął, że prawa osobiste i roszczenia o cechach właściwych prawom rzeczowym, które powstały na podstawie umowy, podlegają ujawnieniu w księdze wieczystej (art. 16 ust. 1 u.k.w.h.) tylko wtedy, gdy taką możliwość przewiduje ustawa. Zatem w podnoszonej przez skarżącego kwestii nie ma rozbieżności, gdyż istnieje utrwalona linia orzecznicza.

Konkludując, w sprawie nie zachodzi wskazana przez skarżącą przesłanka opisana w art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. ani brana pod rozwagę z urzędu nieważność postępowania. Mając powyższe na uwadze, Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 1 i 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania.

O kosztach postępowania kasacyjnego Sąd Najwyższy orzekł na podstawie art. 520 § 3 w związku z art. 13 § 2, 98, 391 § 1, 398²¹ k.p.c.